

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Opis szkoleń i spotkań superwizyjnych mających na celu wdrożenie produktów edukacyjnych z zakresu kompetencji kluczowych w ramach projektu pt. „Bytomska Akademia Kompetencji”

Zawartość

PRZYGOTOWANIE DO REALIZACJI ZAJĘĆ WEN– opis	3
PROGRAM SZKOLENIA WEN – 64h	5
WARSZTATY EFEKTYWNEJ NAUKI	8
SUPERWIZJE INDYWIDUALNE/COACHING	10
SUPERWIZJE GRUPOWE	11

PRZYGOTOWANIE DO REALIZACJI ZAJĘĆ WEN– opis

1. Szkolenia przygotowujące (64 godziny)

Szkolenie opiera się na idei kształtowania nowej roli nauczyciela w reżyserowaniu sytuacji edukacyjnych. Nauczyciel pełni rolę nieinwazyjnego przewodnika (mentora, tutora i educoacha), który nie działa „zamiast” ucznia, ale „mniej lub więcej oświetla” mu drogę lub przyjaźnie wyciąga rękę, aby ucznia „podciągnąć”.

Nauczyciel powinien stać się doradcą edukacyjnym, opiekunem człowieka w drodze jego własnego rozwoju, w zgodzie z jego (ucznia) celem, a i także potencjałem, charakterem, profilem inteligencji wielorakiej i kompetencjami w zakresie inteligencji emocjonalnej. Nauczyciel poprzez obserwację w działaniu ma okazję rozpoznać „oprogramowanie ucznia” i pomagać mu realizować jego własne cele.

Prowadzący proces (inaczej menadżer wiedzy i kompetencji, zarządzający wiedzą i kompetencjami) pracuje w duchu refleksyjnego praktyka. Oznacza to, że potrafi oceniać przede wszystkim samego siebie, analizując stale, czy to, co robi i proponuje, doprowadza osoby uczące się do ich celu. Z kolei wsparciem dla nauczyciela na jego własnej drodze rozwoju są SUPERWIZJE, które kreują przestrzeń rozwoju dla niego samego. Superwizje są prowadzone w opcji grupowej i indywidualnej. Warto zwrócić uwagę, że nauczyciele na ogół pracują samotnie, a w szkole nie ma tradycji wzajemnej wymiany dobrych praktyk, dzielenia się sukcesami – a już na pewno nie dzielone są informacje na temat własnych problemów zawodowych i niepowodzeń. Nauczyciel pracuje całym sobą – wykorzystuje nie tylko wiedzę zawodową, ale na scenach szkolnych eksploatuje swoje emocje, jego odporność psychiczna poddawana jest wielu próbom. Nauczyciel także potrzebuje wsparcia, regeneracji i doładowania przez życzliwych mu obserwatorów, „pomagaczy” spoza systemu w którym pracuje na co dzień.

Cele szkolenia:

- poznanie zasad zarządzania procesem uczenia się w myśl konstruktywizmu społecznego i neuropedagogiki
- rozwijanie umiejętności stosowania strategii refleksyjnego praktyka w odniesieniu do własnej roli edukacyjnej
- pogłębienie wiedzy i umiejętności z zakresu reżyserii edukacyjnej, od adekwatnego formułowania celów po dobór metod, realizację i ewaluację sytuacji edukacyjnych
- rozwijanie kompetencji posługiwania się narzędziami prowadzenia ucznia w procesie uczenia się:
 - sposobami identyfikacji poziomu kompetencji ucznia, w tym kompetencji kluczowych,
 - konstruktywną informacją zwrotną,

- rozmową coachingową w edukacji (educoaching),
- technikami moderowania uczenia się rówieśniczego w grupie,
- metodami stymulowania kreatywności,
- poznanie zasad równościowego prowadzenia zajęć dla dziewcząt i chłopców.

Efekty szkolenia:

W wyniku udziału w szkoleniu nauczyciel:

- zna teoretyczne i praktyczne aspekty czteroetapowego Modelu Uczenia się (od Nieświadomej Niekompetencji, do Nieświadomej Kompetencji), strukturę i dynamikę procesu uczenia się;
- potrafi prowadzić (reżyserować) sytuacje edukacyjne zgodnie z założeniami konstruktywizmu społecznego i neuropedagogiki, na podstawie rozpoznanych potrzeb i kompetencji ucznia;
- potrafi stosować narzędzia efektywnego zarządzania procesem uczenia się ucznia i grupy uczniowskiej;
- zna zasady pracy na procesie grupowym;
- potrafi dokonać ewaluacji efektywności własnych działań edukacyjnych;
- potrafi prowadzić zajęcia edukacyjne z praktycznym uwzględnieniem zasady równości szans.

Założenia metodyczne:

- neurometodyka, czyli wykorzystanie metod zgodnie z profilem uczenia się uczniów,
- wykorzystywanie aktywizujących metod uczenia się (polisensorycznych, obupółkulowych i wielointeligentnych), które umożliwiają głębokie opanowanie nabywanej wiedzy i umiejętności;
- strategia refleksyjnego praktyka – stałe badanie procesu.

PROGRAM SZKOLENIA WEN – 64h

Moduł 1. SZTUKA OBSERWACJI ZACHOWAŃ I IDENTYFIKACJI POZIOMU

KOMPETENCJI - 6h

1. Czteroetapowy Model Uczenia się (od etapu Nieświadomej Niekompetencji, Świadomej Niekompetencji, Świadomej Kompetencji do Nieświadomej Kompetencji NN → NK - 1 h
2. Obserwacja i interpretacja zachowań uczniów (odróżnianie faktów od opinii i etykiet) - 2 h
3. Projektowanie sytuacji sprzyjających uwidacznianiu kompetencji. Spostrzeganie przejawów kompetencji u uczniów. Definiowanie kompetencji w języku zachowań. Rozpoznawanie poziomów kompetencji - 1 h
4. Obserwacja jako metoda panoramicznej diagnozy potencjału kompetencyjnego, stylu uczenia się i doświadczanych trudności w sytuacjach edukacyjnych - 2h

Moduł 2. FORMUŁOWANIE CELÓW I ICH EWALUACJA JAKO WSPIERANIE

ROZWOJU UCZNIA - 4h

1. Analiza celów i motywów ich realizacji -2h
2. Wspieranie dziecka w stawianiu celów – budowanie motywacji w oparciu o zasadę korzyści – 2 h

Moduł 3. UDZIELANIE INFORMACJI ZWROTNEJ - 8h

1. Informacja zwrotna jako narzędzia wspierania rozwoju ucznia – 1h
2. Poziomy informacji zwrotnych – od otoczenia do tożsamości wg Diltsa - 2h
3. Zasady konstruowania informacji zwrotnej (pozytywnej i negatywnej) - 1h
4. Pułapki i konsekwencje niewłaściwej informacji zwrotnej lub jej braku - 1h
5. Inicjowanie i moderowanie wymiany konstruktywnej informacji zwrotnej wśród uczniów - 1h
6. Uczniowskie style reagowania na sukces i niepowodzenia – budowanie strategii „ optymizmu poznawczego” - 2h

Moduł 4. EDUCOACHING – SZTUKA ZADAWANIA PYTAŃ - 4h.

1. Jak zadajemy pytania w szkole? -1 h
2. Jak zadawać pytania w szkole? Rodzaje pytań coachingowych -1 h
3. Pytania jako narzędzia aktywnego słuchania -1 h
4. Prowadzenie rozmów i moderowanie dyskusji – educoaching w praktyce --1 h

Moduł 5. MODEROWANIE PRACY ZESPOŁOWEJ – ROLA MENADŻERA PROCESU UCZENIA SIĘ W ZESPOLE - 5 h

1. Integracja grupy, budowanie więzi i tożsamości grupy – 1,5h
2. Proces grupowy – stałe wyzwanie i naturalny „towarzysz zajęć” – 1h
3. Role grupowe i ich wpływ na efekty uczenia się – 1,5 h
4. Kreatywne techniki moderowania pracy zespołowej – 1 h

Moduł 6. KREATYWNOŚĆ METODYCZNA JAKO ASPEKT ZARZĄDZANIA PROCESEM UCZENIA SIĘ - 9h

1. Strategie efektywnego nauczania - 1h
2. Style uczenia się nauczyciela a style uczenia się uczniów – poszukiwanie wspólnej płaszczyzny - 1h
3. Kreatywne techniki efektywnego uczenia się - 2h
4. Poszukiwanie nowatorskich sposobów uczenia się wielozmysłowego - 2h
5. Optymalny stan do uczenia się – zarządzanie stanem psychofizycznym sprzyjającym nauce - 1,5 h
6. Trening twórczego myślenia i rozwiązywania problemów – w poszukiwaniu własnych ścieżek kreatywności - 1,5h

Moduł 7. RÓWNOŚCIOWE PROWADZENIE ZAJĘĆ Z ZAKRESU EFEKTYWNEJ NAUKI - 3h

1. Zasada równości szans w krajowych i europejskich regulacjach prawnych i wytycznych – 1h
2. Stereotypy edukacyjne w szkole i ich konsekwencje – 1 h
3. Realizacja zasady równości szans w praktyce edukacyjnej nauczyciela – 1h

Moduł 8. REŻYSERIA EDUKACYJNA CZ. 1– WARSZTAT PRACY MENADŻERA EN PODCZAS „WARSZTATÓW” - 4 h

1. Rozgrzewka reżyserska – praktyczne ćwiczenie umiejętności - 1h
2. Projektowanie zajęć edukacyjnych w oparciu o scenariusze Warsztatów Mistrza EN - 3h

Moduł 9. Narzędzia krytycznego myślenia TOC (Theory of Constraints)- 18h

1. Wprowadzenie do TOC- 4 h
2. Gałązka logiczna- 4,5 h
3. Chmurka- 4,5h
4. Drzewko Ambitnego Celu- 5h

Moduł 10. REŻYSERIA EDUKACYJNA CZ. 2– WARSZTAT PRACY MENADŻERA EN PODCZAS „WARSZTATÓW” - 3 h

1. Projektowanie zajęć edukacyjnych w oparciu o scenariusze Warsztatów Mistrza EN - 3h

WARSZTATY EFEKTYWNEJ NAUKI

Program warsztatów „Umiem się uczyć” oparty jest na zdobywaniu i doskonaleniu kompetencji efektywnego uczenia się oraz ćwiczeniu umiejętności pozwalających na samodzielne ich wykorzystywanie w procesie nauki – w szkole i poza nią. Uwzględnia aspekty emocjonalne, społeczne i poznawcze. Rozwija umiejętność pracy zespołowej, kreatywnego myślenia, twórczego rozwiązywania problemów, samoregulacji emocjonalnej oraz krytycznego myślenia i planowania.

Fabula warsztatów jest osadzona na motywie wędrówki i rozpoczyna się od miejsca na środku oceanu, co stanowi symbol wrzucenia na „głęboką wodę” – nie wiadomo jeszcze, co się będzie działo, jest to dla uczniów sytuacja nowa, nieznana i początkowo zagrażająca. Uczniowie otrzymują mapę swojej wędrówki z kolejnymi etapami do przejścia. Nie ma możliwości pójścia na skróty, ponieważ tylko zdobycie wszystkich Atrybutów Mistrza Efektywnej Nauki pozwala na wzięcie udziału w turnieju na zamku. Wszystkie elementy, które zawiera mapa, są szczegółowo omawiane podczas kolejnych zajęć. Każdy z symboli jest metaforą miejsca, umiejętności, ma za zadanie uruchomić wyobraźnię uczniów i wprowadzić ich w klimat wędrówki, która jest prawdziwą przygodą, owiana tajemnicą, zmuszająca do pokonywania przeciwności losu. W niektórych miejscach należy się zatrzymać na dłużej i są to z reguły miejsca wyciszenia i relaksu, zmuszające do zastanowienia się i odpoczynku przed dalszą podróżą.

30 godzinny program realizowany jest w 5 modułach tematycznych rozwijających i utrwalających poszczególne kompetencje. **Moduł pierwszy**, poświęcony **integracji** umożliwia młodym osobom zintegrowanie z grupą nieznanymi osobami, poznanie mocnych stron każdego członka grupy oraz własnych, akceptację różnych temperamentów i zachowań. W konsekwencji u uczniów wzrasta poczucie bezpieczeństwa, pewności siebie i skuteczności w działaniu. **Moduł drugi** poświęcony **optymalnym stanom do nauki** ma na celu rozwijanie umiejętności zarządzania emocjami, nastrojem oraz stresem. Uczniowie uczą się rozpoznawać i nazywać emocje, zarządzać własnym poziomem energii i koncentracji. Dowiadują się, które stany sprzyjają uczeniu się i potrafią tę wiedzę wykorzystać w praktyce. Ponadto uczą się zarządzania swoimi stanami emocjonalnymi poprzez odpowiednie ćwiczenia fizyczne oraz oddychanie. Poznają sposoby radzenia sobie ze stresem. Uczniowie mają możliwość doświadczyć poczucia własnej kompetencji, co przekłada się bezpośrednio na pozytywną samoocenę i skuteczność w działaniu. **Moduł trzeci** poświęcony jest **uczeniu się w grupie**. Uczniowie doświadczają korzyści i efektów nauki poprzez interakcje społeczne oraz poznają swoje preferencje w tym zakresie oraz poznają siebie w kontekście roli jaką przyjmują w grupie. Mają okazję dowiedzieć się co im sprzyja w nauce - jakie warunki, jakie osoby. **Moduł czwarty** poświęcony jest **metodom efektywnego uczenia się**. Podczas zajęć w ramach niniejszego modułu uczniowie poznają korzyści z nauki szkolnej, rozwijają umiejętność aktywnego słuchania, czytania ze zrozumieniem, kreatywnej i aktywnej pracy

z tekstem, tworzą graficzne plany opowiadań. Ponadto poznają techniki zapamiętywania i odkodowania informacji oraz strategie uczenia się z wykorzystaniem wszystkich zmysłów. W module tym poprzez wzbudzenie ciekawości poznawczej, zwiększona zostaje motywacja wewnętrzną uczniów. **Moduł piąty** poświęcony jest odkrywaniu **własnego menu uczenia się**, osobistym preferencjom zmysłowym i osobistym strategiom uczenia się. W module tym uczniowie podsumowują zdobyte przez siebie umiejętności, testują użyteczność zdobytych kompetencji i wiedzą jak w przyszłości korzystać z wachlarza poznanych metod oraz jak wykorzystać swój potencjał w grupie i indywidualnie oraz w szkole i poza szkołą.

SUPERWIZJE INDYWIDUALNE/COACHING

Superwizje to twórcze doradztwo personalne, prowadzone przez doświadczonych superwizorów. Istotą superwizji jest proces ciągłego uczenia się i doskonalenia własnych kompetencji oraz własnego warsztatu pracy w celu podnoszenia jakości funkcjonowania i skuteczności podejmowanych działań. W ramach superwizji nauczyciel może także poprosić o konkretne wsparcie merytoryczne i poradę w kwestiach organizacyjnych, wychowawczych i dydaktycznych. Superwizje nie dotyczą życia osobistego, jakkolwiek każda zmiana w nastawieniach, poglądach, samowiedzy zawodowej może (i na ogół ma) wpływ na samowiedzę osobistą i rozwój osobisty.

Każdy nauczyciel korzysta średnio z 3 superwizji indywidualnych realizowanych bezpośrednio przed lub po zajęciach z uczniami. Jedno spotkanie trwa 2 godziny.

Superwizje nie są formą terapii czy badań diagnostycznych (nauczyciela lub uczniów). Zadaniem superwizora nie jest rozwiązanie wszystkich problemów nauczyciela, zgodnie z zasadami refleksyjnej praktyki i skutecznego udzielania wsparcia to sam nauczyciel ma postawić i rozwiązać konkretny problem, korzystając z naprowadzających pytań, wskazówek i wspólnej dyskusji.

SUPERWIZJE GRUPOWE

RAMOWY PLAN SUPERWIZJI - 2 SPOTKANIA PO 8 GODZIN

Superwizje grupowe – spotkanie 1

1. Runda początkowa – ćwiczenia relaksacyjne, pobudzające, integracja, rundka – z czym przychodzę? Itp.– 45 minut
2. Raport z frontu - co się dzieje w mojej grupie - wymiana doświadczeń i pomysłów na reagowanie.
3. Część właściwa – podzielona na dwa bloki po 2 godziny - mini trening kreatywnego myślenia
4. Zakończenie - podsumowanie, wnioski, ewentualnie misja do następnej superwizji, na co mają zwrócić uwagę, nad czym się zastanowić.

Superwizje grupowe – spotkanie 2

1. Runda początkowa – ćwiczenia relaksacyjne, pobudzające, rundka – z czym przychodzę? Itp.– 45 minut
2. Raport z frontu - co się dzieje w mojej grupie - wymiana doświadczeń i pomysłów na reagowanie.
3. Część właściwa – podzielona na dwa bloki po 2 godziny:
 - Asertywność – jak ją zastosować w czasie sytuacji trudnych na warsztatach efektywne nauki?
 - Pora na sukcesy! – dyskusja na temat największych sukcesów podczas zajęć, jak można to zrobić jeszcze lepiej, jakie elementy można usprawnić, co zmienić.
4. Zakończenie - podsumowanie, wnioski, ewentualnie misja do następnej superwizji, na co mają zwrócić uwagę, nad czym się zastanowić.